

"BOQIY DARBADAR" ROMANIDA MIFOLOGIK MODEL

Aliyeva Dilshoda,

Termiz davlat universiteti erkin tadqiqotchisi

E-mail:aliyevadilshoda3@gmail.com

Annotatsiya. *Insoniyat aqli, tafakkuri mifdan, mifologik olamdan ajdodlarning ilk xayoliy dunyosidan qanchalik uzoqlashib, taraqqiyot zinalaridan ko'tarilgani sari bu mavzu ham yanada qizg'inroq tus oldi. XX asr jahon ilg'or adabiyotining yirik namunalari bo'lmish "Uliss", "Sehrli tog'", "Doktor Faust", "Qo'rg'on", "Jarayon", "Vabo", "Pedro paroma", "Yolg'izlikning yuz yili", "Sartoris", "G'azab va shovqin" kabi asarlar mif adabiyotdagi yangilanishni, uning imkoniyatlarini kengaytirish, yangi mavqega ko'tarishi mifsiz, afsonalarsiz sodir bo'lmasligi ayon bo'ldi.*

Kalit so'z. *Mif, afsona, rivoyat, qahramonlar, xulq-atvor, g'oyalar, yangilik, olam, tasavvur, falsafiy mulohaza, adabiyot.*

Abstract. *The more the mind and thinking of mankind moved away from the myth, the mythological world, the first imaginary world of the ancestors, and the higher the ladder of development, the more intense this topic became. "Ulysses", "Magic Mountain", "Doctor Faust", "Kurgon", "Process", "Plague", "Pedro Ferry", "Yolg", which are major examples of advanced world literature of the 20th century. It became clear that works such as "one hundred years of trail", "Sartoris", "Anger and noise" can not take place without myth, without legends, the renewal of myth literature, expansion of its possibilities, promotion to a new position.*

Key word *Myth, legend, narrative, characters, behavior, ideas, news, universe, imagination, philosophical reasoning, literature.*

Mustaqillik davri o'zbek nasrida Isajon Sulton ijodi alohida o'rin tutadi. Xususan, adibning "Boqiy darbadar" romani badiiy-g'oyaviy, ifodalilik jihatidan o'ziga xosligi bilan ajralib turadi. Bu romanda butun insoniyatga xos bo'lgan azaliy muammolar Sharq va G'arb estetik tafakkur an'analari sintezi sifatida yangi yo'nalishlarda o'zining badiiy yechimini topadi.

Bugun dunyo tez o'zgarmoqda. Garchi yangi davr texnologik taraqqiyotning yuqori darajasini ifodalasa-da, insoniyat uchun boshqa minglab muammolarni ham keltirib chiqarmoqda. Global isish natijasida ekologiya har yili o'zgarib, o'simlik va hayvonot dunyosiga zarar etkazmoqda. Siyosiy va ijtimoiy sharoitlar keskin, demokratiya inqirozga yuz tutdi. Yadro quroli tahdidi kundan kunga kuchayib bormoqda... Xo'sh, qanday qilib bunday og'ir vaziyatda yashash mumkin? Ushbu muammolar uchun maxsus echim bormi? Isajon Sulton romanlarida bu savollarga javob topishga harakat qiladi. Zamonaviy global dunyoda u insonga yo'l ko'rsatishga, uning hayotiy maqsadlari va vazifalarini eslatishga harakat qiladi. Shu ma'noda yozuvchi o'z romanlarida Olam va inson munosabatlarining yangi modelini, yangi tushunchasini taqdim etadi. Aslida Isajon Sulton ijodining o'ziga xosligi, nasrimizga kiritgan yangiligi ham shunda.

G'arbda genetiklar manqurtlarni - barcha ishlarni so'zsiz bajara oladigan sun'iy odamlarni yaratishga va klonlashga harakat qilmoqdalar. Dunyoning har bir mamlakatidagi ruhoniylar va fazilatli odamlar bunday kashfiyotlarni eng keskin tarzda qoralaydilar. Iste'dodli adib Isajon Sulton o'zining "Boqiy darbadar" romanida insoniyat tarixi va hayotning manguligi, harakati "hech narsa va faqat hech narsa"ga aylangan odamlarning "abadiy darbadar" deb talqin etilishi haqida yozadi. Muallif bu orqali o'quvchi ongi va ongiga milliy va umuminsoniy ahamiyatga ega bo'lgan masala dunyoda hamma narsaning abadiy emasligi, balki iymon va insoniylik, vatanga muhabbat va tuyg'u, muhimligini anglatmoqchi. insonning e'tiqodi vatansiz bo'lmasligi haqiqatdir. Jahon mumtoz adabiyotida "abadiy darbadar" mavzusidagi bir qancha yetuk roman, qissa va ertaklar mavjud. Jumladan, ingliz yozuvchisi Sharl Metyurenning "Darvoza qo'riqchisi Melmot", fransuz yozuvchisi Yejen Seunning "Agasfer" va Luis Borxesning "O'lmas odam" qissasi kitobxonlarga yaxshi tanish. Iso Masih va Pontiy Pilat hikoyasi bilan bog'liq bo'lgan ushbu sayohat mavzusi Mixail Bulgakovning "Usta va Margarita" romanida va Chingiz Aytmatovning "Kunda" ("Plaxa") asarlarida qisman eslatib o'tilgan. Gap shundaki, 1-asrda Rim imperiyasining mustamlakasi bo'lgan yahudiylar yurti Yahudiyada Rim prokurori Pontiy Pilat nasroniy payg'ambar Iso Masihni o'g'ri va qaroqchilar bilan birga xalqnigijlagani uchun xochga mixlagan, dinga shubha qilgan. Rimliklarni va yangi dinni chaqirdi. Shafqatsiz Rim soqchilari Isoni va boshqa yuzlab mahbuslarni Go'lgota tepaligiga - jazo joyiga olib boradilar. Jazirama issiqda mahbuslar xochlarni o'zlari ko'tarishlari kerak. Iso Masih yo'lda charchab, yahudiylarning uyi oldidagi skameykada qisqa vaqt o'tirishga ruxsat so'raganida, uy egasi uni ichkariga kiritmadi: "Ketmang!" u aytdi. Shunda Rasululloh sollallohu alayhi vasallam u kishiga: "Sen ham kun oxirigacha yur!" dedilar. - U namoz o'qiydi. U kishi abadiy Darbadarga aylanadi. Isajon Sulton romanida olim butun dunyo bo'ylab Dominionni abadiylashtirish uchun G'arbdagi maxfiy ilm markazlarida sun'iy odam yaratadi. Komil aqlli o'lmas inson bu dunyoni o'z aql-zakovati va laboratoriyalarda klonlash bilan yaratgan Xudoning qudratini Xudoga gunoh sifatida anglab yetadi, yovuz kashfiyotchilardan qochib, abadiy mahbusga aylanadi. Asarda muallif komil sun'iy shaxsning ixtirochilarga murojaati orqali insoniyat taqdiri haqidagi fikrlarini ifodalaydi. Romanda sun'iy ravishda kashf etilgan Komil inson ilmiy markazdan qochmasdan oldin sun'iy odamlar tomonidan bunday kashfiyotlar yaratilishini qoralab, buning sabablarini ko'rsatadi: Muallif ushbu maktubda duo yoki ogohlantirish ruhida o'quvchilarga ma'lumot beradi. koinot va odamlarning yaratilishmaqsadi va muallif tog' va g'orda yolg'iz. U "Boqiy darbadar" yashayotgan keksa avliyoning huzuriga qanday kelib, unga mo'jiza ko'rsataman, agar bo'lmasa, o'ldiraman, deb qo'rqitganini tasvirlaydi. Bizningcha, muallif bu yerda olamdagi

hayotning sirli hodisalari haqida o'ta teran falsafiy fikrlar bildirar ekan, shu o'rinda kichik bir e'tirozga ham yo'l ochadi. Iso Masih ikki ming yil davomida o'limsiz yashagan Darbadar yo'lida duch kelgan avliyoni "o'ldirish" bilan tahdid qilishi mantiqqa to'g'ri kelmaydi. Voqea va xarakter mantiqiga ko'ra, avliyo Darbadar avliyoga hurmat bilan murojaat qilishi, uning taqdiri haqida savollar berishi tabiiy va mantiqiy bo'lar edi. Yozuvchi ikki marta o'ylamay, ko'pchilikka tushunarli tarzda Yaratganning buyuk aql-zakovati va cheksiz qudratiga avliyoning tili bilan javob qaytaradi: "- Agar siz o'zingiz dunyoda nima istayotganingizni bilmasangiz, men, bir bechora banda qayerdan bilishim mumkin, - deydi avliyo. - Qarang, dunyodagi hamma narsa mukammal tartibda harakat qiladi.

Bahorda yerdan turli o'simliklar unib chiqadi... Bulutlar ko'p o'simliklarning unib chiqishi uchun zarur bo'lgan suv va yomg'irni olib kelganda, hatto ularning kuchini ko'rib hayron bo'lasiz, yoki eski yerni... o'g'it bo'lishi uchun. boshqa joy... bo'ronlar esadi, suv toshqinlari oqadi... Quyosh kerakli darajada qizisa, daraxtlar va o'tlarni changlatish uchun shuncha asalari va hasharotlar kerak bo'ladi va u ko'proq to'planib boradi, davosi bo'lsa, va bularning barchasini ishlatib, hech qanday natija bermasangiz... buning ustiga yana bir mo'jiza so'rasangiz. ». Avliyoning bu Purmana javobi oxir-oqibat barcha odamlar uchun savolga aylanadi. Darhaqiqat, koinot hayotida son-sanoqsiz mo'jizalar mavjud: simsiz radioaloqa, yer yo'ldoshlari, kvazar to'lqinlari tufayli millionlab televizor ekranlarida bir xil tasvir va vaziyatlarning paydo bo'lishi, televizor ekranlarida istalgan videokanalga o'tish imkoniyati. Qanotlardan kelib chiqqan shamol, samolyotlarning quvvati turbinalari, og'irligi tonnalab bo'lgan temir samolyotlar, havoda uchayotgan samolyotlar, inson ruhiy olamining sirlari... Isajon Sultonning "Boqiy darbadar" romani hajman unchalik kattaemas, chuqur va universal g'oyalar, fikrlar va qarashlar, tasavvurlar berilgan rasmningkichik maydonida. , unda adibning bilimdonligi, din va ilmlarni chuqur bilishi seziladi. O'lis tarixiy o'tmishdan yaqin kelajakka qadar bo'lgan abadiy, bepoyondavrlarni o'z ichiga olgan fikr, g'oya va tushunchalarning ko'pligi tufayli roman syujeti tabiiy ravishda parchalanib, uzilib qolgan. Roman mazmuniga ko'ra, ba'zi asosiy g'oya va hodisalarning manbai "Injil"ning "Injil" qismiga, bir qismi Mixail Bulgakovning "Usta va Margarita" siga, yana bir qismi Chingiz Aytmatovning "Kunda" romaniga taalluqlidir." (yoki "Qatl"). Tasvirlangan voqealar bilan hamohang. Hozir ham bu ikki buyuk adibning ijodiy ta'siri Isojon Sulton ijodida seziladi. "Boqiy darbadar" romani boshida muallif shunday deydi. Rim imperiyasining zulmkor quroli, insoniyat tarixidagi yovuzlik timsoli – o'lim armiyasi haqida roman syujetidagi voqealarni harakatga keltiradi: "Odamlar "Maks" deb ataydigan o'lim qo'shini bugun odamni o'ziga oladi. kim qatl etilyapti Ismi odamlarda qo'rquv va dahshat uyg'otadigan bu askarlar, ularni ota-onasi ham,

qarindoshlari ham bilmaydi, go'dakdek qarindoshlaridan tortib, noma'lum joylarga - cho'lga olib ketiladi.. Ko'p dahshatli gaplar bo'ldi. -bir-dan uzoqroqda." Dastlab, hikoyada o'lim qo'shini bir kishini (Iso Masih) emas, balki yuzlab asirlarni Go'lgotaga haydab yubordi. Muallif bu muqaddimada o'ziga xos badiiy tafsilot – mahkumning boshiga soya solayotgan oq bulut tasvirini – tabarruk zotning qatl qilinyotgan payg'ambarligini yetkazish uchun bergan. Bu badiiy tafsilot Chingiz Aytmatovning "Asr kuni" romaniga kiritilmagan, keyinchalik alohida nashr etilgan "Chingizxon boshi uzra ok bulut" qissasini eslatadi. (Aslida oq bulut zolim Chingizxon ustida emas, armiyada bir qizni sevib, u bilan oila qurgan va shu "gunoh"i uchun egilib, ikkishoxini sindirgan mazlum askarning boshi ustidadir.). Bu badiiy tafsilot "Boqi darbadar" romanida o'zini oqlaydi, payg'ambarning boshlariga soya soladi.

"Boqiy darbadar" romani muqaddimasida Rasululloh sollallohu alayhi vasallam ramziy qora chumchuqlar galasi tasvirlangan yana bir muhim badiiy tafsilot borki, "Oyning o'n uchinchi kuni, ya'ni juma kuni uchadigan qora chumchuqlar, aslida, odamga yuk olib keladi.Dahshatli va shafqatsiz la'nat. .». Muallif asarining qahramonlari jismoniy va aqliy qobiliyatiga ega bo'lmagan ko'r yahudiy, avval tegirmonchi, keyin boshqalarga qarz beruvchi sudxo'r, so'ngra etikdo'z va ikkitadan ortiq yashirin ilmiy markazda ajoyib olimlar tomonidan kashf etilgan qudratli sun'iy dahodir. Ming yil o'tgach, ularning taqdirilarida o'xshashlikni ko'radi. Biroq, sun'iy va qudratli inson taqdirilarini Iso Masih mehnat paytida la'natlagan abadiy Darbadar bilan solishtirish u qadar oqlanmaydi. Falsafiy jihatdan bu o'xshashlik ham katta farqni bildiradi. Isajon Sulton asarida Muborak kishi ismli shaxsning la'natiga uchragan va u dunyoning oxirigacha o'lmasdan sayr qilgan darbadar va olimlaryaratgan daholar sun'iy ravishda egallagan kuch va aql-zakovatga ega bo'lgan dahodir. jamiyatdan, to'g'rirog'i, yovuz siyosatchilardan qochgan, abadiy darbadar bo'lgan – boshqacha. Qadimgi Abadiy Darbadar unchalik qo'pol va shafqatsiz odam emas edi. U shafqatsiz rimliklar tomonidan qiynoqqa solinib yoki o'ldirilishidan qo'rqib, o'zini zolim qilib ko'rsatadi. Iso Masihning o'limidan oldin uning xalqi hech kimga, na yahudiyga, na ringa rahm qilmas edi. Sababi ularda mehr-shafqat yo'qligida emas, balki totalitar tuzum o'rnatgan rimliklarning zulmidan qo'rqish ularning qalbi va ongini qamrab olgani uchundir. Ikki ming yil o'tib, Boqiy Darbadar yovuz maqsad va vazifalar unga ishonib topshirilganidan norozi. Muallif sun'iy insonni yaratishda olimlar qanday maqsadlarni ko'zlashlarini ilmiy asosli yo'l bilan tushuntirib beradi: "Avvalida na otasi, na onasi, na vatani, na millati, na birodarlari bo'lgan shunday komil maxluqlar (ota-onasiz, vatansiz). ,fuqaroligi bo'lmagan shaxslarni mukammal deb ta'riflash qanday bo'lar edi? Ommaviy ko'paytirishni boshlash orqali xavfli hududlarda, minalarda, hayot uchun xavfli joylarda, vulqonlar tubida va suv ostida (bunday joylarda mavjudotlar emas, faqat robotlar omon qolishi

mumkin, boshqacha qilib aytganda, haqiqiy odamlardan foydalanish mumkin bo'lmagan hollarda qo'llash kerak. Ularning ijtimoiy nafaqa olish huquqi yo'qligini ta'kidlash uchun (bu ibora o'zbek tilida chiqmagan, hatto nom berish ham ko'zda tutilmagan, uni raqamlar bilan ifodalash kifoya edi. "Isajon Sulton kelganida, yovuzlik jinoyatchilarga katta pul evaziga xizmat qilayotgan olimlarning sinov ob'ektlarini raqamlar bilan belgilab qo'yishi fashistlarning Osventsim va Daxau kabi konslagerlardagi mahbuslarni nomerlash orqali ataylab xo'rlashiga o'xshaydi. Qamoqxonalarda ota va onadan tug'ilgan sun'iy maxluqlar esa Bunday tajribalar muvaffaqiyatli yakunlangandan so'ng nomi, tili, qadriyati va - yo'q boshqa irq. millatiga mansub, ammo jismoniy va ruhiy jihatdan oddiy odamlardan ko'p marta ustun bo'lishi kutilgan edi!" Dunyo olimlarining fikriga ko'ra, Yerda III jahon urushinikeltirib chiqaradigan juda ko'p yadro qurollari mavjudki, ular o'n yoki sayyoramizni portlatib yuborishi mumkin. yigirma marta yo'q qilish. Sovuq urush tufayli taraqqiyparvar, tinchliksevar davlatlar va tajovuzkor mamlakatlar o'rtasidagi qarama- qarshilik, ommaviy qirg'in qurollari tobora ko'proq kashf qilinmoqda.

G'arb siyosatchilari allaqachon turklar va kurdlar, arablar va eronliklar, sunniylar va shialar o'rtasida to'qnashuv va janjallarni keltirib chiqarmoqda, bir-biri bilan urushib, ularni qurol-yarog' va giyohvand moddalar bilan ta'minlamoqda. Ana shunday shaytoniy maqsadlarda harakat qilayotgan maxfiy kuchlar, giyohvandlik va josuslik faoliyati bilan dunyoga hukmronlik qilishga urinayotgan qora kuchlarning turli millatlarni bir-biriga qarshi gijgijlashi natijasida yuzaga kelgan fojialar turk seriali "Qashqirlar vodiysi"da yaqqol tasvirlangan. G'arbliklarning odamni sun'iy klonlash sohasidagi faoliyati ham ana shunday yovuz maqsadlarga xizmat qiladi. Isajon Sulton "Boqiy darbadar" romanida ilm-fan dahosi Ziyoy va uning o'g'li (muallif negadir ism qo'ymagan) o'ylari, kechinmalari o'rtasida vorislik borligini, komil insonlar dunyoga kelishini ko'rsatmoqchi bo'ladi. Komillardan Inson – genetik-irsiy qonun. O'zbekistonda yashovchi Ziyoga o'g'lining elektron pochtaida ifodalangan chuqur falsafiy fikrlar, sharqona ruhdagi otaga muhabbat va hurmat, ilohiy olam sirlari haqidagi fikrlar, Uning o'g'lining maktubini qo'shib bo'lmadi, unga individual, shaxsiy, jonli chehra berilmagani ham ajablanarli, uning fe'l-atvori, fe'l- atvorini tanib olsa bo'ladimi?

Balki o'g'il otasining nafis, go'zal odoblar doirasida sun'iy komil inson yaratish borasidagi buyuk kashfiyotiga norozilik bildirar va uning ilohiy hikmatiga murojaat qiladi? Mashhur olimlar konferensiyasida roman muallifi genetika asoschilari Beruniy va fransuz olimi haqida so'z yuritir ekan, tinglovchilarni o'zbekistonlik zohir olim Ziyoy bilan tanishtirir ekan, gen to'plamining eng qulay birikmalaridan birini topib olganini aytadi. O'quvchilar genetika va vazn ortishi o'rtasida bog'liqlik borligiga ishonishmaydi. Chunki bunday munosabatning mavjudligi romanda

mantiqiy va ilmiy jihatdan asoslanmagan. Osiyo cho'llarida topilgan uzoq umr ko'radigan toshbaqaning genetik yadrolari va avstraliyalik kaltakesak genlaridan sun'iy mukammal inson yaratish uchun foydalanish haqidagi ma'lumotlar ham asossiz. Biz Gerbert Uells va boshqa yozuvchilarning asarlarida o'qiganmiz, kelajakda g'ayritabiiy insonlar xameleyon kabi rangini o'zgartirib, ko'rinmas shaxsgaaylanadi. G.Uellsning "Doktor Moro oroli" asari ham, Aleksandr Belyaevning romanlarida ham yuksak badiiy qobiliyatga ega bo'lgan yangi turdagi mavjudotlarni yaratishning ayanchli oqibatlari ko'rsatilgan. "Boqiy darbadar" romanida biz detektivni ijobiy ma'noda, zukko syujet she'riyati va falsafiy teranligini tan olsak, jahon tarixi va falsafasining munozarali taqdimotiga, boshqa ma'lumotlarga hamdunch kelamiz.

"Boqiy darbadar" romani adibning ijodiy salohiyatini, o'ziga xos yo'nalishini tom ma'noda belgilab berdi. Mutaxassislar asarni o'zbek romanidagi yangi hodisa sifatida baholadilar. "Abadiy darbadar" ramziy-falsafiy roman bo'lib, muallif tubsizlikka yaqinlashib kelayotgan zamonaviy dunyoning global muammolari va insoniyatning mudhish taqdirini atigi 80 betlik asarga jamlashga muvaffaq bo'ldi. Yozuvchiga shunday keng mavzuni kichik asarga sig'dirishda postmodernizm yo'nalishi juda foydali. Bu haqda adabiyotshunos D.Quronov yozadi: "“Boqiy darbadar”da an'anaviy dostonga xos bo'lgan voqea-syujetli syujet o'rniga yuzaki, turli o'rin va zamonlarda, ba'zan reallikda bog'liq bo'lmagan voqealar tasvirlangan. Ba'zan xayolda. – hayot mazmuni va insoniyat taqdiri haqida fikr yurituvchi, ularni birlashtirgan, yagona bir butun – romanga aylantirgan muallif shaxsi..." D.Quronovning yuqoridagi ta'rifiga ko'ra, biz shunday qilishimiz mumkin: postmodernizm yo'nalishi romanga kuchli ta'sir ko'rsatgan, shuning uchun postmodernizmning asosiy tamoyili dunyoni turli bo'laklarda tasvirlashga urinish hisoblangan.

"Baki darbadar" romani Ketar yo'lida adashgan insoniyat taqdiri haqida hikoya qiladi, u yerda hayot ma'nosini izlayotgan qahramonlar to'rdek tutashgan o'nlab yo'llarni bosib o'tadi. So'zma-so'z "Men kimman?", "Mening ismim nima?" Bu savollar atrofida qurilganga o'xshaydi. Oxir-oqibat, o'yindagi har bir qahramon ushbu savollarga javob topishga harakat qiladi. Yozuvchi insoniyatning asta-sekin tanazzulga uchrashining sababini o'zlarining eski qadriyatlarini va e'tiqodlarini tiborsiz qoldirib, Robbiysini tark etishida ko'radi. U asarning bosh qahramonlaridan biri – etikdo'zni misol qilib olishga harakat qiladi. Asarning badiiy kontseptsiyasida etikdo'z tom ma'noda butun insoniyat ramzidir. Axir, bundan ming yillar avval bu etikdo'z qo'lini ko'tarib, Yaratganning suyuqli bandasini la'natlagan ekan. Shu kundan boshlab, bu la'natlangan odam chalkash dunyoning abadiy azobchisiga aylanadi. U o'z taqdirini biladi, lekin u erga borish yo'lini bilmaydi. Bani Bashar har

kuni mavhum ko'chalarni kattalashtirish va xiralashtirish bilan shug'ullanadi. U bu safarda maqsadini butkul yo'qotadi... Xo'sh, baxt maqsadi sari yo'lda adashib qolmaslik uchun nima qilishi kerak? Muallif bu savolga professor Ziyo o'g'li misolida javob berishga harakat qiladi. O'g'il bola barcha sirlarning yechimini Allohga ishonib, o'zining azaliy taqdiriga tan olishda ko'radi: "Bahaybat kurrayi yer yuzida suzib yurib, qaynoq suvda, ichi bo'sh daraxtlar va hatto toshlarda ham odam bolasi ko'radigan maxluqlarni yaratganida. .. Men o'z haqiqatimni tushunsam va tan olsam... qanday qilib qo'rqmasdan turib olaman?" (2) Uning o'g'li ham uning shaxsiyatini tushunish uchun atrofini tinglashi kerakligini aytadi: .. Bizning muhitimiz piktogramma va belgilar bilan to'la. Har bir o'simlik sizning fikrlaringiz uchun ongning qulog'ida baland ovozda qichqiradi. Toshlardan va barcha tirik mavjudotlardan iymon nolasini eshitish uchun bilim va tafakkur kerak. "Masalan, professorning o'g'li shu fanlarni o'zlashtirib, abadiy qashshoqlik xavfi ostida qolgan odamlar qatoridan chiqib ketishni orzu qiladi: "Endi men bunday baxtsizlarni har bir mamlakatda, dunyoning turli burchaklarida halol va halollar bilan birga ko'raman. Iymonli odamlar. Men bunday qashshoqlikdan qochish yo'llarini izlayapman. O'g'ilning bu so'zlari asarining umumiy xulosasini o'z ichiga olganga o'xshaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Султон И. Асарлар. 1-жилд. Ҳикоялар. - Тошкент: Фафур Фулом, 2017.
2. Хакимов М. Ёзувчи ва халқ тили (Ўзбек совет ёзувчиларининг асарларида мақол ва афоризмлар). Тошкент: Фан, 1972. - 176 б.
3. Саримсоков Б. Фольклоризмлар типологияси масаласига доир // Ўзбек тили ва адабиёти, 1980, 4-сон, 25-34-бетлар.
4. Эшонкул Ж. Ўзбек фольклорида туш ва унинг бадиий талқини. - Тошкент: Фан, 2011.134-б